

Föreningen har fått en möjlighet att ta ännu ett steg att förbättra vid Smedstorpet

Smedstorpet som är själva ursprunget till släktföreningen, har en naturlig, självklar plats i våra hjärtan. Det började redan 1939 då grosshandlare Per Lalander skrev nedanstående kursiverade rader efter en resa till Huså tillsammans med landsfiskalen Anders Lalander och ingenjören Arvid Lalander. Med på resan var även Per Lalander d y

.....vad jag med dessa rader avser är endast en fråga huruvida Du känner Dig intresserad för att vi gemensamt, som en tacksamhetsåtgärd för det släktarv vi gemensamt fått och som så långt vi känner till, stammar från denna vad Jämtland beträffar, rätt så märkliga plats, köper oss en tomt nära intill boplatsen och från det torp som brukats av våra fäder fr 1750-talet och till dess gruv- och bruksdriften nerlades omkring 1880? ...

Planerna på att köpa en tomt och där senare bygga en släktgård för en blivande släktförening började ta form och olika lösningar diskuterades. Funderingarna måste dock snart skrinläggas på obestämd tid. Kriget bröt ut och tiden ansågs ur flera avseenden som olämplig. En del kontakter knöts dock med intresserade släktingar. De som särskilt bör nämnas är bankdirektören Axel Lalander och överläraren Carl Victor Renström. Så dog landsfiskalen Anders 1940 och grosshandlaren Per 1943.

Köpet av den första tomten genomfördes år 1942. Köpare var Per Lalander, Axel Lalander, C V Renström och Arvid Lalander. Säljare var Alfred Hyttstrand.

Den 10 maj 1945 tar Pelle Lalander det första spadtaget till det blivande Smedstorpet och den 29 juli 1945 kunde Lalanderättlingarna inviga Smedstorpet. Pelle överlämnade därvid släktstugan till den nybildade föreningen. Det var en gåva från hans föräldrar Hanna och Per.

När Sven Lalander gick in i styrelsen och gjorde en ordentlig genomgång av föreningens status, framgick att stugorna inte bar sina kostnader och därmed var en riskfaktor för föreningens överlevnad. Beslut togs på kommande släktföreningsmöte att stryka stugorna ur föreningens ändamålsparagraf.

Samtidigt togs olika steg för att se över vad som skulle kunna öka intäkterna och göra det som hyresgästerna framfört önskemål om. Det var bland annat att installera en bastu. Det absolut viktigaste, både för hyresgästernas trevnad, och för de som hade hand om det dagliga, det

praktiska i Huså, var att ordna vattenfrågan. Därefter löstes även avloppsfrågan. Allt efterhand har framför allt Fogdegården förbättrats till hyresgästernas trevnad - och intäkterna ökat. Fogdegården kunde byggas i början av 1970-talet tack vare de pengar som strandtomtsägare fick i ersättning i samband med att Kallsjön reglerades.

År 2006 gjordes en stor genomgång även av tomt och förråd, och det var många lass som togs om hand, kunde rensas bort. Det som skulle till återvinningen kördes dit, komposterbart material togs om hand och annat eldades upp efter de rensningar och utgallringar som gjordes för att släppa in ljus på tomterna. Nu kunde hyresgästerna tydligt se att även tomten öster om Smedstorpet med uthus hörde till föreningen.

Därefter fanns det resurser – tid och pengar – att ta sig an Smedstorpet. Det fanns förbättringar som måste göras som att ta bort träd som stod för nära torpet och förbättra taket. Många släktingar har bidragit på olika sätt med annat. Det började också dyka upp berättelser, minnen från den tiden när Smedstorpet var det enda boendet – och hur mysigt det var att bo där. Fler familjer längtade tillbaka, ville visa upp torpet för barn, barnbarn.

Det senaste tillskottet i Huså är den byggnad som familjerna Sturk och Görlin reste i stället för det uthus som fanns tidigare. Förutom en gemensam förrådsdel för båda stugorna, ordnades det även med duschmöjlighet för Smedstorpets gäster. Bredvid byggdes ett litet hus med hjärta på dörren. Efterlängtat, fräscht, praktiskt.

Det som återstod var då att hitta en finansiering för att ansluta avloppet till det kommunala avlopp som Fogdegården är anslutet till. Tack var den ökade uthyrning av Smedstorpet den kommande sommaren – både enskilt och i kombination med boende i Fogdegården – har en fantastisk möjlighet yppats. Styrelsen arbetar nu med att se hur intäkterna kan användas på bästa sätt.

Birgitta Nordenman

Februari 2016